

In vogelvlucht

nieuws brief

nummer 17 - winter 2009/2010

Hospice De Vier Vogels: Een huis met liefde en aandacht voor stervenden

Viering tweede lustrum

Hebt u weleens met honderd mensen aan één lange tafel geeten? Dat gebeurde tijdens de viering van ons tweede lustrumfeest. En alle honderd hadden iets met hospice De Vier Vogels te maken. De alom bekende en beeldbepalende Van Nelle fabriek bood onderdak. Een immens gebouw waarin we ons toch niet verloren voelden. De prachtige lichtval van de westelijke hemel, waar net een namiddag-zonnetje verscheen na heftige regenval, zette alles in een zilveren gloed. Een glans over wat achter, maar ook over wat voor het hospice ligt. De weg die je nog te gaan hebt, zal altijd anders zijn dan die je achter je laat, hield de voorzitter ons voor.

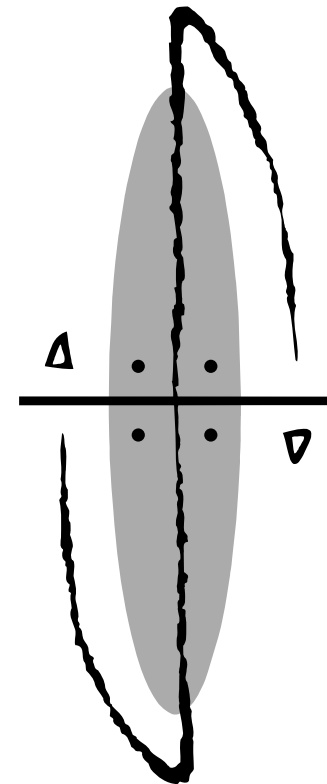
De bijeenkomst kende een doordacht en feestelijk programma. Na ontvangst met strijkje, thee, taart en toespraken verspreidde men zich over verschillende zalen (met namen uit de historie van Van Nelle als Piggelmee, Thee, Branderij) om een workshop naar keuze bij te wonen. 'Schilderen' leverde twaalf doekjes op die als collage opgehangen worden in het hospice. 'Mediteren' bracht de deelnemers een uur van rust en bezinning. 'Verhalen vertellen' benadrukte de waarde van het durven stemgeven aan wat mensen of gebeurtenissen betekenen. 'Zingen' tenslotte bracht de zangers dicht bij hun eigen waarde en klank. Daarnaast werd er een speciaal voor het tienjarig bestaan geschreven lied ingestudeerd dat later een plek kreeg bij de maaltijd. En tussen alle onderdelen door was er ruim gelegenheid om elkaar te spreken.

Het was een verbindend feest van een kwaliteit De Vier Vogels waardig. De viering werd mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de leveranciers, enkele fondsen en particuliere sponsors, die ons een warm hart toedragen.

Wij kunnen geen grote dingen doen, maar wij kunnen kleine dingen doen met grote liefde.

(Moeder Teresa)

Bestuur, medewerkers en vrijwilligers van het hospice laten deze wijsheid ook volgend jaar hun motto zijn. Een jaar waarvan wij hopen dat het voor u allen in voorspoed en vrede verloopt.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Hospice Rotterdam
Mathenesserlaan 424-b
3023 HE Rotterdam
telefoon 010 244 95 52
fax 010 244 95 54
www.hospicerotterdam.nl

Bestuur:
Mr. C.W. de Monchy, voorzitter
E. Pierhagen, penningmeester
Mr. M. van der Lugt, secretaris
W.A. Corbeth
R. Hooijen (huisarts)
Mr. M.J. Leemreis-Hoelen

Redactie Nieuwsbrief:
PR-groep Hospice

Lay-out:
Tan en de Jong

Marianne Leemreis, scheidend bestuurslid:

“De professionalisering is een mooi proces”

Na ruim tien jaar neemt Marianne Leemreis afscheid als bestuurslid van de Stichting Hospice Rotterdam. Statutair kon ze eigenlijk maar acht jaar blijven, maar ze is blij dat ze er nog twee jaar aan toe kon voegen.

Marianne Leemreis

“Toen ik destijds werd gevraagd voor het bestuur wist ik wat de definitie was van een hospice, maar ik had geen idee hoe het er werkelijk aan toe zou gaan. Ik vond het interessant om wat dichterbij de wereld van de dood te zijn. Je wordt allemaal ouder. Het einde komt dichterbij, hoewel ik in mijn familie nog weinig met de dood te maken heb gehad.”

“In de beginperiode liepen de taken van bestuur en coördinatoren een beetje door elkaar. De werkzaamheden waren nog niet zo uitgesplitst. Coördinator Cintha van den Toorn was lid van het bestuur, voorzitter Jaap Cuperus is ook een tijd vrijwilliger geweest. Iedereen hield zich bezig met fondsenwerving. Er kwam in die tijd van een mevrouw een gift van een ton binnen; dat was heel bijzonder. Mede daardoor was de verbouwing van het huis aan de Mathenesserlaan mogelijk. Inmiddels heeft de organisatie van De Vier Vogels meer professionele trekken gekregen. Dat bevalt ons allemaal goed, de professionalisering is een mooi proces. Het bestuur wordt meer bestuur, de coördinatoren worden meer coördinator.”

Gesprekken

“Mijn specifieke functie in het bestuur? Door mijn werk als advocaat-mediator ben ik gewend vragen te stellen en te analyseren. Daarnaast had ik ook op juridisch terrein mijn inbreng. En het kan heel nuttig zijn om iemand zoals ik in het bestuur te hebben, met een wat droge, relativerende insteek. Ik ben ook vanaf het begin lid geweest van de redactiecommissie van de nieuwsbrief In Vogelvlucht, als schakel tussen bestuur en redactie. Ik had daar altijd veel plezier in, omdat je zo concreet bezig bent. En ja, ook daar lette ik, vanuit mijn achtergrond, op de punten en de komma's.”

“Wat ik een erg goede ontwikkeling vind zijn de gesprekken die we halfjaarlijks zijn gaan voeren, waarbij een delegatie van het bestuur praat met een delegatie van de vrijwilligers. Een bestuur is vaak een abstract begrip. We hopen dat door die gesprekken blijkt dat wij ook maar gewone mensen zijn. Je krijgt op een andere manier een kijkje in het reilen en zeilen van het huis. Zonder de fantastische inzet

van de vrijwilligers zou het hospice niet kunnen bestaan. En de gesprekken worden gewaardeerd, sterker nog; de vrijwilligers met wie we praten zijn er enthousiast over.”

Hechte groep

“Ik heb het lidmaatschap van het bestuur als heel positief ervaren. Ik vond het altijd prettig om naar het huis te gaan. De sfeer is warm, iedereen daar doet zijn werk met grote betrokkenheid. Ik heb nooit ervaren dat iemand een verborgen agenda had. Het gaat om het dienen van een gemeenschappelijk doel. Natuurlijk verloopt ook het leven in het hospice niet altijd probleemloos, daar zetten we ons als bestuur graag en met succes voor in.

“Het is heerlijk dat het bestuur zo'n hechte groep is. Dat is altijd zo geweest, van het begin af aan. We hebben als één man geopereerd, terwijl ieder toch met zijn/haar eigen specifieke invalshoek naar voren kwam. Daardoor en door onze hechte samenwerking met de coördinatoren staat het hospice als een huis. Maar ach, na tien jaar is het ook wel tijd voor iets anders.”

Redactieteam In Vogelvlucht

De redactie van deze nieuwsbrief ondergaat in het nieuwe jaar een ingrijpende verandering.

Drie van de vier leden zullen na vele jaren van toegewijd en creatief redigeren het team gaan verlaten. Of en hoe een nieuwe 'generatie' het gaat overnemen moeten we nog even afwachten.

Hospice tien jaar veilige plek

Op 7 november vierde hospice De Vier Vogels het tienjarig bestaan (zie voorpagina). Een terugblik op een decennium lang 'Bijna thuis huis'.

In 1997 vond een groep gelijkgestemden in Rotterdam elkaar rond het thema 'levenseinde'. Dat kwam zowel uit goede ervaringen rond dat einde ('dat gun ik iedereen') als ook uit slechte ('zo mag het niet').

Die mensen, de oprichters van het latere hospice, waren Gidi Croes, Cintha van den Toorn, Nel Parqui, Jaap Cuperus, Hans Boekhout en Frans Reijnders. Een periode van twee jaar voorbereiding begon, waarin er een bestuur kwam, fondsen en vrijwilligers werden geworven en het huis aan de Mathenesserlaan werd aangekocht en ingericht. Een huis met liefde en aandacht voor stervenden.

De gedachte achter het hospice is in de afgelopen tien jaar niet veranderd: sterven hoort bij het leven.

Geboren worden, het begin van het leven, is een unieke belevenis. Sterven, als laatste opgave voor iedere mens, kan gezien worden als een even bijzondere gebeurtenis. Dit stervensproces verdient veel zorg en aandacht.

Het hospice biedt een veilige plek waar een mens in rust en met waardigheid kan sterven, in een sfeer die de thuissituatie zoveel mogelijk

benadert. Voor de naasten kan dit een plaats zijn waar in liefde en respect geleefd en gestorven mag worden. Het hospice is er voor iedereen, ongeacht leeftijd, inkomen, huidskleur of geloof.

De naam De Vier Vogels heeft zijn eigen symboliek. Vogels leven tussen hemel en aarde, zijn niet echt 'hier' en niet echt 'daar', wat ook voor veel stervenden geldt. Het getal vier geeft volheid aan, maar heeft ook met de praktijk te maken: vier bewoners, vier kamers (allen met een vogelnaam). De website www.hospicerotterdam.nl geeft verdere informatie over de symboliek van het getal vier.

Bijna thuis huis

Toen het hospice startte waren er in totaal twaalf van deze huizen in Nederland; nu zijn dat er 160.

De Vier Vogels was het eerste in Rotterdam en is in deze stad nog steeds het enige dat met de 'bijna thuis huis' formule werkt.

Dat betekent een grote rol voor vrijwilligers. Zij worden gezien als plaatsvervangende mantelzorgers, terwijl de ondersteuning zich ook uitstrekt naar de "echte mantelzorgers". Alles in het hospice

probeert op 'thuis' te lijken, zowel in nabijheid, aandacht en liefde voor en ondersteuning van de zieke en het huishoudelijke deel van het werk, zoals de boodschappen, de was, versgekookte maaltijden en dergelijke.

Bijzonder in het hospice is de laatste zorg, de zorg ná het overlijden. Een speciale werkgroep voert die uit, liefst met familieleden omdat het hen helpt bij het maken van de overgang van mantelzorgers naar nabestaande.

Het team van het hospice bestaat naast de ruim veertig vrijwilligers uit een aantal part time beroepskrachten: drie coördinatoren, een administratieve ondersteuner, drie huishoudelijke hulpen, vier (op afroep aanwezige) medewerkers voor aanvullende zorg en een vast verpleegkundig team van Thuiszorg Rotterdam. Voor wie zijn eigen huisarts niet kan houden, is een huisarts van het hospice beschikbaar. In de afgelopen tien jaar hebben ruim 350 bewoners het leven verlaten in de veilige omgeving van hospice De Vier Vogels. In zo'n veertig gevallen vertrokken zij naar huis of naar een verpleeghuis.

Elke euro blijft welkom

In het afgelopen jaar hebben nogal wat donateurs hun lidmaatschap van onze vriendenkring moeten beëindigen. Dat is jammer, want we hopen natuurlijk onze donateurskring op peil te kunnen blijven houden. Het voortbestaan van ons hospice blijft immers voor een belangrijk deel afhankelijk van schenkingen en donaties. Daarom willen we **nieuwe donateurs** interesseren in het werk van ons hospice. We doen daarbij een beroep op u, onze bestaande donateurs en vrienden van De Vier Vogels. **Kent u mensen in uw omgeving die via financiële steun willen bijdragen aan onze zorg voor degenen die nog maar kort te leven hebben, laat het ons weten of geef deze nieuwsbrief aan hen door.** Vanaf € 20,- per jaar kan men lid worden van onze vriendenkring. Donaties kunnen worden gestort op **rekeningnummer 35254** bij de ING, op naam van Stichting Hospice Rotterdam.

Gelukkig konden we in de afgelopen 12 maanden een tiental nieuwe donateurs verwelkomen en ontvingen wij 38 schenkingen en giften. Heel veel dank daarvoor!

Berichtjes in de kantlijn

Wijkkoor zingt voor hospice

De Rotterdamse wijk Middelland heeft een eigen koor, met als naam 3021 DB (postcode + De Buren). Het wijkkoor wil een afspiegeling zijn van de multiculturele samenstelling van dit stukje stad.

Jaarlijks vindt er een einduitvoering plaats waarvan de opbrengst (vrije gift) is bestemd voor een goed doel. Afgelopen juli werd er met groot enthousiasme een avond lang gezongen en gemusiceerd voor het hospice. Dat maakte indruk en bracht het prachtige bedrag op van € 289,30, goed voor een paar nieuwe, stevige tuinstoelen.

Consultatieteam Palliatieve Zorg

Renee Hooijen, bestuurslid en medisch coördinator van het hospice, is gevraagd lid te worden van het Rotterdamse CPZ. Na een jaar van voorbereiding zal zij toetreden tot het team, dat aan zorgverleners in de regio Rotterdam adviseert bij het verlenen van palliatieve zorg.

Een bijzondere gebeurtenis

Dit najaar verplaatste de ambtenaar van de burgerlijke stand even zijn werkterrein naar het hospice. Een van onze bewoners ging een geregistreerd partnerschap aan. Onder het toeziend oog van ambtenaar en getuigen werden de handtekeningen geplaatst. Dit belangrijke moment voor beide partners werd feestelijk afgesloten met champagne en taart - in de tuin, want een stralende zon maakte de dag compleet.

Zelf heb ik het niet zo druk. Maar de wereld is druk en maakt zich druk. Vol met dwingende regels, verbodsborden, verkeerslichten, opgewonden chauffeurs in toeterende auto's, bellende trams, gebeier en openbare klokken, die je overal vertellen hoe laat het is. Er zijn nauwelijks plekken, in Nederland al bijna helemaal niet, waar je de drukte niet hoort, ziet of voelt. Vooral het geluid verspreidt die drukte.

Dat verschijnsel is de laatste vijftig jaar exponentieel toegenomen. En het laat mens, noch dier onberoerd.

Deze overpeinzing borrelt de laatste tijd steeds bij me op als het gesprek gaat over de AOW, die straks pas ingaat met 67 jaar als het kabinet zijn zin krijgt. Verstandelijk vind ik dat een goed idee, maar gevoelsmatig schuurt het wat. Want het is inderdaad zo dat we gemiddeld een stuk ouder worden dan toen tot instelling van de AOW werd besloten. En dat onze gezondheid ook flink toenam.

Maar we leven in voortdurende drukte en onder druk. En dat kan niet anders dan schadelijk zijn voor ons welbevinden, voor lijf en geest, ook al lijken we er eigenlijk wel aan gewend. We zijn het gedoe dat drukte heet, stilaan ingezogen.

Ook waar wij wonen, op een dijk aan de Oosterschelde, hangt drukte in de

Getij

lucht. Ook daar hoor je vliegtuigen op weg naar ver weg, stomen olietankers brommend voorbij, leggen mosselschepen hijgend aan en gooien draglines stenen in het water ter versteviging van de dijk. Maar wij hebben een blijvende, mooie, natuurlijke compensatie: het getij. Zo ongeveer iedere zes uur gaat het water zacht kabbelend naar zijn hoogste punt en iets sneller daalt het dan weer. Dat is een onverwoestbare zekerheid, eeuwen lang, wat zeg ik, miljoenen jaren lang. Ook al kun je niet spreken van echte regelmaat, je kunt er de klok niet op gelijk zetten. Want wind en zon spelen ook mee in het proces. Het is meer regel dan regelmaat dus.

Dit mysterieus verschijnsel geeft mij geweldige innerlijke rust. Er is niets dwingend. Hoewel je als schipper wel degelijk rekening moet houden met de getijstromen en de wisselende diepte van het water. Maar het mist toch het jachtige van door mensen verzonden systemen, die ook nog eens zelden vlekkeloos werken. Het getij doet het zwijgend vanzelfsprekend altijd.

Het wassende en dalende water brengt de natuur in je hoofd en zalft je ziel. Met het getij voor de deur kan de AOW-grens makkelijk naar de 70.

Jan Greijn

Vertrek bestuursvoorzitter De Monchy

Binnenkort zal Cees de Monchy afscheid nemen als voorzitter van het bestuur. Met dit afscheid eindigt ook zijn bestuurslidmaatschap. Cees kwam in maart 2004 het bestuur versterken met zijn expertise van notaris bij een van de grootste kantoren in Nederland. Al snel volgde hij Jaap Cuperus op als voorzitter van ons bestuur. Met verve en grote deskundigheid hanteerde hij de voorzittershamer gedurende de afgelopen vijf jaar. Zijn kennis van zaken en ervaring met stichtingen die kunst, cultuur en maatschappelijk werk ondersteunen kwamen hem daarbij goed van pas. Onder zijn voorzitterschap verwierf hospice De Vier Vogels zich een grotere plek in het geheel van de palliatieve zorg in de regio Rotterdam.

Zijn verhuizing naar het oosten van het land zette zijn besluit om terug te treden als bestuurslid in gang. "Panta Rei" – zo licht hij zijn besluit toe: "alles stroomt en is in beweging; al is het water steeds nieuw en anders, toch blijft de rivier dezelfde." In de bestuursvergadering van komende december zal hij de voorzittershamer in de deskundige handen leggen van Ine Corbeth, die drie jaar geleden toetrad tot het bestuur.